

Brecht Gerbrandy neemt afscheid van classis Apeldoorn

Geloof moet handen en voeten krijgen

Brecht Gerbrandy ziet de toekomst positief tegemoet, ondanks het feit dat haar tienjarig contract met Kerkinactie onlangs werd beëindigd. Op zondag 25 april neemt zij officieel afscheid van de classis Apeldoorn, die haar had uitgezonden. Voorganger van de kerkdienst, die in Terwolde wordt gehouden, is ds. B.K. Nobel-Ridderikhoff. De dienst begint om 10.00 uur en bij een kopje koffie na de dienst kan er afscheid genomen worden van Brecht.

Maar die heeft in deze tien jaar haar hart verpand aan Timor. Zij is dan ook van plan slechts tijdelijk in Nederland te blijven. Op dit moment werkt ze aan mogelijkheden om zich een zelfstandig bestaan te verwerven op het Indonesische eiland.

“De kerk in Timor heeft inmiddels veel goed opgeleide mensen, maar er zijn wel problemen. Het is voor de jongeren moeilijk hun stem te laten horen, de idealisten hebben het in de hiërarchische kerk niet gemakkelijk. Vooral oudere predikanten hebben moeite om samen te werken en om nieuwe plannen uit te voeren. Iedereen wil met de eer gaan strijken, en dan gebeurt er dus niets. Jongeren gaan dan vaak in het buitenland studeren. In die praatcultuur doet de kerk te weinig aan de basisnoden van de bevolking. En die zijn er: dorpen zonder schooltje, het probleem van de vluchtelingen uit Oost Timor, daar doet de kerk niets aan, daar praat men zelfs niet over”.

Brecht heeft sociale theologie gedoceerd op Timor, en ze heeft gemerkt, dat dit een geliefd onderwerp van gesprek is, dat er vaak vooruitstrevende ideeën ontstaan, maar dat het blijft steken bij de uitvoering. “Ik heb alleen maar mogelijkheden aange-reikt”, aldus Brecht, “maar ik kon niet het beleid bepalen. Ik weet inmiddels hoe de structuren hier werken en ik vind het wel jammer, dat er met toch veel potentie, zo weinig echt gerealiseerd wordt”. Brecht heeft ook gemerkt dat je maar niet even, zelfs niet in tien jaar, democratie en missionair denken deel van een cultuur kunt laten worden.

Studeren is op Timor nog vaak, al van de basisschool af, niet veel meer dan rijtjes uit je hoofd leren, reproduceren dus. Er wordt weinig creativiteit gevraagd. Soms wordt er zelfs betaald voor een diploma. “Het eiland is volgepropt met dominees. Ze kennen de bijbel waarschijnlijk beter dan jij en ik, maar ze doen er niets mee in de praktijk, het blijft allemaal theorie”, zegt ze wat hard. “Het gaat te veel om de uiterlijke vorm, ze kunnen prachtige gebeden uitspreken, maar een kerk, een geloof, moet kwaliteit hebben, moet handen en voeten krijgen in de samenleving, en daar schort het teveel aan, de goeden niet te na gesproken.

Nieuwe weg

Teleurgesteld dus in haar missie van de afgelopen tien jaar? In zekere zin wel. “Maar er zat niet meer in”, zegt ze nuchter. En aan de andere kant heeft het Brecht nieuwe wegen gewezen, buiten die stroperige kerkstructuren om. “Er moet meer particulier initiatief komen”, zo zegt ze, maar ja, daar heb je ook particulier geld voor nodig. En dat is de nieuwe weg die zij wil gaan. Ze heeft inmiddels een stichting opgericht “Yayasan solidaritas anak dan perempuan” of wel “Stichting Solidair met Kinderen en Vrouwen”. Deze organisatie wil proberen de levensomstandigheden van vrouwen en kinderen in dit stukje Indonesië te verbeteren. Er is een stichtingsbestuur gevormd van mensen, die achter haar ideeën staan en die een breed netwerk

hebben, zoals een predikant die te kritisch wordt gevonden door zijn kerk, de enige vrouwelijke hoogleraar in Indonesië en een theoloog/psycholoog die in de Verenigde Staten gestudeerd heeft. Brecht zelf is free lance consultant van de stichting en vertaalt dat in: op pad gaan in binnen- en buitenland om de belangen van de stichting te behartigen en communicatie te bevorderen. Op zoek gaan naar fondsen is onderdeel van die belangenbehartiging.

Ze was nog geen week in Nederland of ze had in haar thuisprovincie Friesland al de nodige contacten gelegd. Zo zullen de weefkaarten in het assortiment van diverse wereldwinkels worden opgenomen. Een stevige steun krijgt ze ook uit Ierland, waar ze via een Timorese theologe die met een Ierse predikant getrouwd is, vaste voet hoopt te krijgen. Dit Iers/Timorese echtpaar gaat binnenkort terug naar Timor, maar eerst bezoekt Brecht hen in Ierland, om een strategie te bepalen.

Reisbureau

Maar ze wil zelf beslist ook terug naar het tropische eiland. Omdat de financiering vanuit Nederland ophoudt, moet er wel een andere mogelijkheid voor levensonderhoud gevonden worden. En, niet onbelangrijk, ze moet een visum en werkvergunning voor Timor krijgen. Toch tilt ze daar niet al te zwaar aan. “Er bestaat ook de vorm van een sociaal visum, als je vanuit het land zelf gevraagd wordt om te komen. En dat doet die stichting natuurlijk. Dat moet je weliswaar elk half jaar laten verlengen, en dat is lastig, maar wel uitvoerbaar”. Voorlopig is Brecht in Nederland werkloos en krijgt dus een uitkering. Als die afloopt hoopt ze zover te zijn dat ze zich zelf kan redden. Want er zijn ook plannen voor een reisbureau, dat ‘duurzame vakanties’ gaat aanbieden naar Timor. Het is een eiland, zo aan het uiterste puntje van Indonesië, dat -nog- niet veel toeristen trekt. Maar Brecht denkt over het aanbieden van ecologische reizen, of een weefreis, met als uitgangspunt de weefgroepen die ze zelf heeft opgezet. Een voorbeeld van wat daar gemaakt wordt ziet u in de bijgaande illustratie.

De Yayasan van Brecht omvat, behalve de weefgroepen waar ze al langer mee bezig was, ook een kleuterschool, een gezinsvervangend tehuis voor 24 kinderen op het centrum van de stichting, er is een naaicursus en een computercursus. Dit alles om dorpen en kleine gemeenschappen meer mogelijkheden te bieden. Mogelijkheden, waar Brecht ook voor zichzelf een plek ziet. Ze kan dan misschien niet meer permanent op het eiland wonen, permanent in Nederland ziet ze ook niet zitten. Het zal dus, als consultant, wel veel reizen worden.

Vanuit de redactie, en ongetwijfeld ook vanuit de lezers van Perspectief, die via de rondzendbrieven aardig op de hoogte bleven van het wel en wee op Timor, willen we haar veel succes wensen op die nieuwe weg. Hopelijk vergeet ze Apeldoorn niet, en horen we nog eens hoe het verder gaat met alle plannen.

Jantine J. de Boer

